

Programma 2 Meedoen in Winterswijk

gemeente

Winterswijk

Inleiding

Cultuur, sport, inkomen en participatie, educatie en economie

Dit programma is uitgewerkt in vijf onderdelen: meedoen in sport, cultuur, onderwijs, economie en werk. Programma 2 sluit daarmee aan op programma 1, waarin het vooral gaat om meedoen op het gebied van welzijn en gezondheid.

Aantrekkelijk Winterswijk

We gaan voor goed onderwijs en het in stand houden van onze sport- en cultuurvoorzieningen. Daarnaast is er volop aandacht voor het bieden van ontwikkelmogelijkheden voor economie, werk en toerisme. We houden Winterswijk aantrekkelijk door initiatieven voor ons landschap en erfgoed.

Dit programma kent inspanningen voor het handhaven en onderhouden van voorzieningen en samenwerkingsverbanden. Daarnaast bevat het een aantal grotere projecten die de randvoorwaarden scheppen. Denk aan het project 'Samen aan het stuur', de omgekeerde verordening, het Integraal Huisvestingplan Onderwijs en het realiseren van een nieuw bedrijventerrein.

De inmiddels bekende aanpak Armoedevrij Winterswijk 2040 hoort bij dit programma en lichten we toe in het hoofdstuk Opgaven bij de opgave 'Iedereen doet mee'.

2.1 Cultuur en ontspanning (cultuur)

Ambitie

We willen onze culturele instellingen en ons erfgoed behouden en versterken, omdat ze belangrijk zijn voor de aantrekkelijkheid van Winterswijk.

Relevante documenten:

- Cultuurnota
- Museumvisie
- Erfgoednota 'Wi-j doet 't samen'
- Archeologische monumentenzorg in de gemeente Winterswijk
- Beleidsnota Aardkundige waarden in Winterswijk
- Kerkervisie Oost Achterhoek

Doelstellingen

2.1.1 Om het aanbod van kunst en cultuur passend bij de leefbaarheid te houden, realiseren we nieuwe concepten en ondersteunen we bestaande voorzieningen.

- De culturele voorzieningen in stand houden en de ontwikkelingen bij Boogie Woogie volgen (monitoren).
- Zorgen voor een goede mediavoorziening in Winterswijk, denk aan radio, tv en social media.
- De museumvisie implementeren.
- De punten uit de Cultuurnota verder uitwerken.

Activiteiten

Lezen jeugd bevorderen door gratis lidmaatschap jeugd

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Tannemaat

Winterswijk is één van de veertien gemeenten die geen gratis bibliotheeklidmaatschap aanbiedt voor de jeugd van veertien tot en met zeventien jaar. Lezen en een bibliotheek kunnen de (taal)ontwikkeling van jongeren positief beïnvloeden. Daarom sluiten we ons aan bij die lijn, door wel een abonnement te faciliteren (structureel € 12.000).

In stand houden van de culturele voorzieningen, met als belangrijkste actie een bijdrage leveren aan het project WoooW

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Tannemaat

Door de effecten van de coronacrisis staan de culturele instellingen onder druk. Medio 2021 lijken deze effecten te overzien, we streven ook in 2022 voor het voortbestaan van het culturele aanbod voor Winterswijk. In de voorbereidingen voor het WoooW (zie beleidsveld 3.1) vinden de culturele partners elkaar meer en meer en ontstaan er mogelijkheden om elkaar te versterken.

Het beperken van frictiekosten bij Boogie Woogie door het afhaken van de gemeenten Oost Gelre en Aalten, is ook in 2022 een belangrijk aandachtspunt

Vorming streekomroep

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Tannemaat

Met de gemeenten Aalten en Oost Gelre hebben we gekozen voor ondersteuning van een nieuw te vormen Streekomroep Oost-Achterhoek. In principe ondersteunen we dit voor drie jaar. Inmiddels zijn de drie lokale omroepen gestart met de vorming van deze streekomroep. In 2022 moeten de resultaten zichtbaar worden en in 2023 en 2024 worden voortgezet.

Realiseren van de aanbevelingen uit de museumvisie, waaronder deelname van de musea aan het project 1572

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Tannemaat

In de museumvisie staat een toekomstige nauwe samenwerking tussen de Winterswijkse musea centraal. Om deze beginnende samenwerking te stimuleren en verder uit te werken, is er in 2022 incidenteel budget nodig (€ 25.000). De besteding hiervan werken we uit in het uitvoeringsprogramma bij de museumvisie. Eén van de onderdelen is deelname van de musea aan het project 1572, waarmee de musea hun samenwerking met elkaar en met andere (culturele) partners handen en voeten geven.

Gebiedsontwikkeling Steengroeve

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Tannemaat

In 2022 ronden we het bestemmingsplan van het Steengroeve Museum af. De initiatiefnemer wil starten met bouwen zodra de omgevingsvergunning rond is. Pas als de vergunning definitief is faciliteren wij. De verwachting is dan ook dat de bouw op zijn vroegst start in 2023.

Doelstellingen

2.1.2 We zetten in op het behoud en de ontwikkeling van erfgoed, omdat dit belangrijk is voor het toerisme en zorgt voor een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor bedrijven en bewoners.

- Uitvoering geven aan het erfgoedbeleid 'Wi-j doet 't samen'.
- Uitvoering geven aan de beleidsnota Archeologische monumentenzorg in de gemeente Winterswijk.
- Uitvoering geven aan de beleidsnota 'Aardkundige waarden in Winterswijk'.

Activiteiten

Implementeren uitvoeringsagenda van de erfgoednota 'Wi-j doet 't samen!'

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Tannemaat

We voeren samen met de gemeenten Aalten en Oost Gelre ons erfgoedbeleid uit. De komende periode richten we ons op:

- Delen van nieuwe kennis over verduurzamen en interieurs.
- Samenwerken met ondernemers, onderwijs, historische verenigingen, cultuursector en 100% Winterswijk in projecten als historische interieurs en 1572.
- Implementatie Omgevingswet door borging erfgoedwaarden in omgevingsplannen en door één commissie ruimtelijke kwaliteit te vormen.

Implementeren uitvoeringsagenda Archeologische waarden

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Tannemaat

Met de afgeronde beschrijvingen van archeologische en aardkundig bijzondere terreinen, is een basis gelegd voor publieksacties en een duurzame benutting. We creëren aanbod voor toerisme, onderwijs en erfgoedorganisaties. Eventueel stellen we het beschermingsregime bij. De archeologische en historische kennis van het dorpscentrum zetten we in voor de opgave Centrum. Bij het vertellen van het zichtbare verhaal van de ontstaansgeschiedenis van de Winterswijkse bodem, verbinden we aardkundige waarden met landschap en biodiversiteit. Een van de activiteiten in dit kader is een onderzoek en publicatie van Winterswijkse klei, pottenbakkers en steen- en pannenbakkerij.

Implementeren uitvoeringsagenda Aardkundige waarden

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Tannemaat

Met de afgeronde beschrijvingen van archeologische en aardkundig bijzondere terreinen, is een basis gelegd voor publieksacties en een duurzame benutting. We creëren aanbod voor toerisme, onderwijs en erfgoedorganisaties. Eventueel stellen we het beschermingsregime bij. De archeologische en historische kennis van het dorpscentrum zetten we in voor de opgave Centrum. Bij het vertellen van het zichtbare verhaal van de ontstaansgeschiedenis van de Winterswijkse bodem, verbinden we aardkundige waarden met landschap en biodiversiteit. Een van de activiteiten in dit kader is een onderzoek en publicatie van Winterswijkse klei, pottenbakkers en steen- en pannenbakkerij.

2.2 Cultuur en ontspanning (sport)

Ambitie

In Winterswijk staan we voor een sterke sport- en beweeginfrastructuur. Sport en bewegen maakt onze inwoners vitaal en stimuleert ontmoetingen.

Relevante documenten:

- Sportnota
- Brede regeling combinatiefuncties
- Lokaal sportakkoord
- Regionaal sportakkoord

Doelstellingen

2.2.1 Sport betaalbaar en laagdrempelig houden.

- Onze voorzieningen en activiteiten op het gebied van sport en bewegen zijn uitdagend en toegankelijk, zodat ze in de behoeften van diverse doelgroepen voorzien.

Activiteiten

Eerlijk en simpel financieringssysteem voor sportverenigingen ontwikkelen en invoeren

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Schepers-Janssen

In 2021 is er een onderzoek gehouden naar de financiering van sport in Winterswijk. Op basis hiervan heeft het college een vervolgopdracht gegeven, om een objectievere financiering voor sport in Winterswijk te realiseren en een systeem te ontwerpen dat eenvoudiger en evenwichtiger is. Dit onderzoek is inclusief de financiering van de sportaccommodaties in Winterswijk. De uitkomsten van het onderzoek zijn beschikbaar in het eerste kwartaal van 2022.

Doelstellingen

2.2.2 Sport en bewegen is voor iedereen toegankelijk.

- Jeugd die om financiële redenen niet kan sporten, verwijzen we naar het jeugdsportfonds.
- We creëren bewustwording over het belang van bewegen en een gezondere leefstijl door de inzet van buurtsportcoaches, beweegmakelaars en trainers.
- We stimuleren inwoners, die niet of weinig aan sport doen, om te gaan sporten/bewegen en elkaar te ontmoeten.

Activiteiten

Meer zichtbaarheid voor buurtsportcoaches/Actief Winterswijk

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Schepers-Janssen

We maken Actief Winterswijk meer bekend. Inwoners moeten beter weten wat er met sport en bewegen mogelijk is. De buurtsportcoaches, beweegmakelaars en ambassadeurs werken aan naamsbekendheid bij onze inwoners en instanties. Ze stimuleren sport en bewegen op tal van plekken en bij diverse organisaties.

Een beweegroute in de openbare ruimte voor iedereen; jong, oud of met een fysieke beperking

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Schepers-Janssen

We stimuleren sport en bewegen van jong tot oud. Naast de gebruikelijke sportaccommodaties, maken we een beweegroute langs diverse organisaties/beweegplekken in Winterswijk. Hiermee motiveren we inwoners die niet of weinig bewegen om in beweging te komen.

Doelstellingen

2.2.3 Bredere invulling en bezetting van sportaccommodaties.

Activiteiten

Meer sport/bewegen op sportaccommodaties en in de openbare ruimte

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Schepers-Janssen

Met onze sportnota 'Sport beweegt Winterswijk' en het lokaal sportakkoord "Heel Winterswijk beweegt" zetten we in op sport- en beweegstimulering. Jeugd, senioren, sportverenigingen en vitale werknemers krijgen extra aandacht. Onze sportaccommodaties benutten we meer en zetten we multifunctioneler in. Voorheen hebben we dit al gedaan bij Sportpark Jaspers. Nu breiden we dit uit naar FC Trias, Hickory en Archeus. In de openbare ruimte/natuur gaan we gericht bewegen met (inactieve) inwoners.

Doelstellingen

2.2.4 Samenwerkingspartner van Achterhoek in Beweging.

- Met de Achterhoekse gemeenten zetten we in op sport en bewegen in de regio.

Activiteiten

Uitvoeren activiteiten Achterhoek in beweging en lokaal sportakkoord

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Schepers-Janssen

Met het team Achterhoek in Beweging zetten we in 2022 in op de volgende thema's:

- Gezonde jeugd
- Vitaal ouder worden
- Uniek sporten
- Evenementen
- Open clubs

Deze thema's sluiten aan bij onze plannen uit de sportnota en het lokaal sportakkoord. Per thema mobiliseren we drie Winterswijkse verenigingen.

Indicatoren

- De sportverenigingen vertegenwoordigen 33% van de inwoners. 50% van de sportverenigingen participeren in programma's en activiteiten van Actief Winterswijk.
- De Achterhoekse gemeenten geven op thema's een boost aan Achterhoek in Beweging.
- Door het sportakkoord Winterswijk sluiten externe organisaties als onderwijs, zorg en bedrijfsleven zich aan bij activiteiten voor sport en bewegen in Winterswijk.

2.3 Inkomen en participatie

Ambitie

Iedereen doet mee en niemand staat aan de kant.

Relevante documenten-

- Integrale verordening sociaal domein
- 'Samen aan het stuur'
- Beleidskader 2018-2022 Sociaal Domein 'Meedoen in Winterswijk'
- Beleidsnotitie Wet inburgering 2022

Doelstellingen

2.3.1 We begeleiden zoveel mogelijk mensen naar werk en financiële onafhankelijkheid.

- We geven uitvoering aan de opgave 'Iedereen doet mee'.

Activiteiten

Uitvoering geven aan de aanpak van armoede

Omschrijving (toelichting)

Wethouders: Schepers-Janssen / Tannemaat

Zie hiervoor de toelichting die is opgenomen in het hoofdstuk Opgaven.

Realiseren van een doorgaande ontwikkellijn van arbeidsmatige dagbesteding naar betaald werk

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Tannemaat

De nieuwe organisatie Fijnder zorgt voor een doorgaande ontwikkellijn, van arbeidsmatige dagbesteding tot regulier werk. De ontwikkellijn is gericht op een optimale ontwikkeling van de cliënt. Daarbij is het voor de cliënt ook mogelijk, als dat door persoonlijke omstandigheden nodig is, om een stapje terug te zetten. Dit kan, omdat Fijnder een compleet en samenhangend aanbod heeft voor de hele doelgroep met een afstand tot de arbeidsmarkt. Daarbij zetten we extra in op de overgang van jongeren van het praktijkonderwijs/voortgezet speciaal onderwijs, naar de arbeidsmarkt. Hiermee voorkomen we uitval en thuiszitten.

Doelstellingen

2.3.2 Voor mensen die geen werk vinden, zoeken we wegen om maatschappelijk actief te blijven.

- De intake voor Werk en Inkomen maakt onderdeel uit van een brede integrale intake sociaal domein.
- We realiseren een goed functionerend werkleerbedrijf met een doorgaande ontwikkellijn van arbeidsmatige dagbesteding tot uitstroom naar betaald werk.

Doelstellingen

2.3.3 We beheersen de toename van het aantal bijstandsgerechtigden.

Activiteiten

Stabilisering van het aantal bijstandsgerechtigden

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Tannemaat

Door de verwachte economische gevolgen van de coronacrisis, houden we rekening met een stijging van het aantal uitkeringsgerechtigden met 3,5%. Het werkleerbedrijf Fijnder doet zijn uiterste best de stijging zoveel mogelijk te beperken. Dit doet het bedrijf door in te zetten op om- en bijscholing voor beroepen waar krapte is, door loonkostensubsidies te verstrekken om het voor werkgevers aantrekkelijk te maken mensen in dienst te nemen, maar ook door het inzetten van jobcoaching.

Doelstellingen

2.3.4 We nemen als werkgever maatschappelijke verantwoordelijkheid voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Activiteiten

Toevoegen van een garantiebaan bij gemeente Winterswijk

Omschrijving (toelichting)

Burgemeester: Bengevoord

De afgelopen jaren gold een quotum voor garantiebanen. Voor de gemeente Winterswijk betekende dat zes garantiebanen. Daarvan hebben we er vier intern

ingevuld. Door veranderende wet- en regelgeving is het quotum losgelaten en is de definitie verbreed, met garantiebanen die ontstaan bij partners en ondernemers aan wie wij opdrachten verlenen. Voor 2022 gaan wij uit van één aanvullende garantiebaan.

Doelstellingen

2.3.5 Nieuwkomers krijgen een integraal inburgeringsaanbod.

- We voeren de regie over de inburgering van nieuwkomers (statushouders).

Activiteiten

Regievoeren op de inburgering van nieuwkomers

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Tannemaat

De nieuwe Wet inburgering gaat per 1 januari 2022 in. De gemeente heeft de regie. We bieden nieuwkomers (statushouders) een integraal traject aan, op basis van een persoonlijk Plan Inburgering en Participatie (PIP). Dit traject houdt naast een combinatie van leren en werken, ook ondersteuning in op een aantal levensgebieden, zoals financiën en gezondheid.

Indicatoren

- Het uitkeringsbestand neemt maximaal 3,5% toe (als gevolg van de coronacrisis).
- Uitkomen met rijksbudget voor de inkomensvoorzieningen.

2.4 Educatie

Ambitie

Gelijke kansen voor ieder kind, we bieden kinderen optimale ontwikkelingskansen.

Relevante documenten:

- Visie onderwijsvoorzieningen gemeente Winterswijk
- Notitie onderzoek Realisatie onderwijs visie gemeente Winterswijk
- Beleidsnotitie Voor- en vroegschoolse educatie (VVE)
- Integraal huisvestingsplan 2021-2037

Doelstellingen

2.4.1 Continuïteit in (zorg)onderwijs door het bieden van een doorgaande lijn van voorschoolse educatie naar volwasseneducatie.

- We voorkomen ontwikkelingsachterstanden van jonge kinderen bij de start van basisonderwijs door - samen met partijen uit het veld - in te zetten op onderwijsachterstandenbeleid (voor- en vroegschoolse educatie).

Activiteiten

Opstellen geactualiseerd beleidsplan VVE

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Schepers-Janssen

Samen met de VVE-werkgroep stellen wij het jaarprogramma samen. De werkgroep monitort de kwaliteit van de VVE-projecten. We stellen ook de criteria vast voor honorering van VVE-activiteiten.

Doelstellingen

2.4.2 Onderwijs sluit aan op de arbeidsmarkt.

- We versterken de relatie tussen onderwijs, ondernemers en kennisinstellingen.

Activiteiten

Deelname aan het lokaal educatief agendaoverleg (LEA)

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Schepers-Janssen

Het lokale onderwijsbeleid is veelomvattend en omhelst veel deelterreinen die bijdragen aan onze ambities. Er zijn veel partners betrokken bij het realiseren van deze ambities. De Lokale Educatieve Agenda is het overleg waar bestuurlijke afspraken op lokaal niveau vorm krijgen (denk bijvoorbeeld aan inclusie en armoede, onderwijs en jeugdzorg, onderwijs en aansluiting arbeidsmarkt, en onderwijshuisvesting).

Doelstellingen

2.4.3 Winterswijkers hebben kennis van de Duitse taal.

- We promoten buurttaalonderwijs en bieden het Goethe-certificaat aan.

Activiteiten

Regionale samenwerking uitvoering Leerplichtwet

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Schepers-Janssen

In 2022 starten we met de regionale coördinatie leerplicht, kwaliteitsborging en verdere professionalisering. Landelijke ontwikkelingen worden centraal gecoördineerd, zodat niet iedere leerplichtambtenaar dit zelf hoeft te doen. Hierdoor ontstaat een uniforme werkwijze in de regio. Dit schept duidelijkheid voor ketenpartners, leerlingen en hun ouders. De leerplichtambtenaar wordt ontzorgd en kan zich blijven richten op leerlingen die verzuimen en op zorgleerlingen.

Uitvoeren gemeentelijk aandeel in Nationaal Programma Onderwijs

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Schepers-Janssen

Doelstellingen

2.4.4 Aanbod van onderwijs passend bij keuzevrijheid en nabijheid (primair onderwijs en voortgezet onderwijs).

- We ondersteunen en faciliteren initiatieven die zijn gericht op het ontwikkelen van integrale kindcentra.

Activiteiten

Uitvoeren eerste fase 2021-2026 van het Integraal huisvestingsplan (IHP) 2021-2037

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Schepers-Janssen

Onderwijs, kinderopvang, belangenverenigingen en gemeente voeren het Integraal huisvestingsplan 2021-2037 (IHP) uit. Het plan heeft een looptijd van zestien jaar en we actualiseren het als de ontwikkelingen erom vragen. In de eerste fase 2021-2026 ontwikkelen we nieuwbouw van een aantal basisscholen. Om onze begroting geleidelijk te laten groeien voor de structurele lasten van de nieuwe gebouwen, reserveren wij € 11 miljoen in deze meerjarenbegroting. Toekomstbestendigheid van gebouwen komt in het IHP telkens terug als een breed begrip. Het gaat over de kwaliteit van gebouwen, over duurzaam energiegebruik, frisse scholen en vooral over onderwijskundig functionele scholen. Daarnaast werken we het 'vierwindstrekenmodel' uit. Hierin streven we per windstreek naar tenminste één volwaardig Integraal Kind Centrum, met inclusief onderwijs en kinderopvang in één

gebouw, en met doorlopende voor- en vroegschoolse leerlijnen. In deze begroting is voorbereidingskrediet opgenomen van € 200.000.

Doelstellingen

2.4.5 We bieden ontwikkelperspectief voor de lokale onderwijshuisvesting van het basis- en het voortgezet onderwijs.

- We zorgen voor goede, toekomstbestendige en goed bezette onderwijsgebouwen in onze gemeente.

Activiteiten

Uitvoeren eerste fase 2021-2026 van het Integraal huisvestingsplan (IHP) 2021-2037

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Schepers-Janssen

Onderwijs, kinderopvang, belangenverenigingen en gemeente voeren het Integraal huisvestingsplan 2021-2037 (IHP) uit. Het plan heeft een looptijd van zestien jaar en we actualiseren het als de ontwikkelingen erom vragen. In de eerste fase 2021-2026 ontwikkelen we nieuwbouw van een aantal basisscholen. Om onze begroting geleidelijk te laten groeien voor de structurele lasten van de nieuwe gebouwen, reserveren wij € 11 miljoen in deze meerjarenbegroting. Toekomstbestendigheid van gebouwen komt in het IHP telkens terug als een breed begrip. Het gaat over de kwaliteit van gebouwen, over duurzaam energiegebruik, frisse scholen en vooral over onderwijskundig functionele scholen. Daarnaast werken we het 'vierwindstrekenmodel' uit. Hierin streven we per windstreek naar tenminste één volwaardig Integraal Kind Centrum, met inclusief onderwijs en kinderopvang in één gebouw, en met doorlopende voor- en vroegschoolse leerlijnen. In deze begroting is voorbereidingskrediet opgenomen van € 200.000.

Indicatoren

- Aantal deelnemers voor- en vroegschoolse educatie: 80
- Percentage geïndiceerde deelnemers VVE-peuteropvang: 98%
- Aantal uitgereikte Goethe-certificaten: 60
- Percentage leerlingen dat zonder diploma van school afgaat (voortijdige schoolverlaters) is lager dan het regionale gemiddelde: 1,4%

2.5 Economie

Ambitie

Winterswijk heeft een veelzijdige economie met een sterke industrie, een succesvol winkelcentrum, omvangrijk toerisme, hoogwaardige zorg en een bedrijvig buitengebied, waar landbouw en ander ondernemerschap in balans zijn met de natuurlijke omgeving.

De verschillende sectoren versterken elkaar en dat maakt onze economie minder kwetsbaar. Het zorgt voor een omvangrijke, gevarieerde arbeidsmarkt waar ieder passend werk kan vinden.

Relevante documenten:

- Beleidsnota Economie Winterswijk 2017
- Omgevingsvisie buitengebied 2019
- Centrumvisie 2021
- Raadsbesluit locatiekeuze nieuw bedrijventerrein 2021

Doelstellingen

2.5.1 Er is voldoende ontwikkelruimte voor de Winterswijkse industrie.

- We maken een omgevingsvisie voor en starten met de ontwikkeling van een nieuw bedrijventerrein.
- We houden en maken bestaande bedrijventerreinen toekomstbestendig.

Activiteiten

Maken van een omgevingsvisie voor een nieuw bedrijventerrein

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Klein Gunnewiek

Voor het nieuw te ontwikkelen bedrijventerrein stellen we een omgevingsvisie op. Aansluitend starten we met de fasegewijze ontwikkeling.

Opzetten en uitvoeren programma Toekomstbestendige Bedrijventerreinen

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Klein Gunnewiek

We streven een integrale aanpak na, waarbij we werken aan de kwaliteit van de bestaande bedrijventerreinen. Deels met lopende inspanningen, zoals het duurzaamheidsprogramma en het Keurmerk Veilig Ondernemen Bedrijventerreinen (KVO-B). Deels met nieuwe inspanningen, zoals stedelijke herverkaveling en een vorm van parkmanagement.

Doelstellingen

2.5.2 We groeien door als aantrekkelijk winkelcentrum voor inwoners, regio, het Duitse verzorgingsgebied en onze toeristische gasten.

- We werken opgavegericht aan centrumontwikkeling.

Activiteiten

Opgavegericht werken aan centrumontwikkeling, met de centrumvisie en uitvoeringsagenda als leidraad

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Tannemaat

Zie voor meer informatie het hoofdstuk Opgaven.

Doelstellingen

2.5.3 We groeien door als aantrekkelijke toeristische bestemming, het aantal overnachtingen en dagbezoeken neemt toe.

- Toeristische samenwerking in Winterswijk en in de Achterhoek is gericht op aanbodontwikkeling en promotie.

Activiteiten

Uitvoeren regionale vrijetijdsagenda

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Klein Gunnewiek

Vanuit onze regionale toeristische samenwerking, zijn we bezig met de uitvoering van de Vrijetijdsagenda Achterhoek 2020-2030. In 2022 werken we daarbij onder andere aan:

- Verbetering van het aanbod
- Onderscheidende profilering
- Gastvrijheid en vitaliteit van de toeristische sector

Eén van de concrete projecten is 'Onbeperkt genieten in de Achterhoek'. Dit project sluit goed aan op de Winterswijkse opgave 'Iedereen doet mee'.

Uitvoeren van de promotiecampagne paardentoeerisme

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Klein Gunnewiek

In 2019 heeft Stichting Belangenbehartiging Ruiter en Koetsier Winterswijk e.o. een nieuw knooppuntensysteem aangelegd, met ondersteuning van gemeente en provincie. Vanwege de coronacrisis is er nog geen gerichte toeristische campagne opgezet voor deze nieuwe aanwinst. In 2022 gaat 100% Winterswijk, in opdracht van de gemeenten Winterswijk en Aalten, het paardentoeerisme en het gebruik van deze routestructuur stimuleren.

Doelstellingen

2.5.4 Er is meer ondernemerschap in het buitengebied, in vormen die passend zijn en bijdragen aan de leefbaarheid.

- We stimuleren nieuw ondernemerschap in het buitengebied.

Activiteiten

Ondersteunen van Ondernemers Buitengebied Winterswijk in de stimulering van nieuw ondernemerschap in het buitengebied

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Klein Gunnewiek

De afgelopen jaren heeft Ondernemersvereniging Buitengebied Winterswijk (OBW) alle vormen van ondernemerschap in het buitengebied in kaart gebracht. In 2022 ondersteunt de gemeente OBW bij de uitvoering van hun plan om meer ondernemerschap in het buitengebied te stimuleren. Dit past bij het programma Vitaal Platteland. De gemeente heeft € 20.000 cofinanciering gereserveerd.

Doelstellingen

2.5.5 De bovenregionale bekendheid van Winterswijk als aantrekkelijk plaats voor wonen, werken, winkelen en recreëren groeit.

- We onderhouden Euregionale netwerken, bouwen ze uit en organiseren contactmomenten met het bedrijfsleven.
- We starten een ondernemerspunt dat ondersteuning biedt aan de integrale economische ontwikkeling van Winterswijk (zie ook beleidsveld 4.3).

Activiteiten

Organiseren van innovatiecafébijeenkomsten

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Klein Gunnewiek

We organiseren meerdere laagdrempelige bijeenkomsten voor Winterswijkse ondernemers en onderwijsinstellingen, waarbij we ze in contact brengen met innovatiespecialisten. Hiervoor is € 15.000 begroot binnen de post bedrijfscontacten.

Ontwikkelen Alumniprogramma Achterhoek, in samenwerking met thematafel Smart werken & Innovatie en Smarthub Achterhoek

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Klein Gunnewiek

Dit programma richt zich op het opbouwen van een netwerk, dat de Achterhoekse jeugd verbindt aan het Achterhoekse bedrijfsleven. De jeugd wordt onderdeel van het

netwerk tijdens de eindfase van hun voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs. Winterswijk is initiatiefnemer en fungeert als pilotomgeving. De organisatie en uitvoering zijn in handen van Smarthub Achterhoek.

Indicatoren

- Beschikbaarheid van direct uit te geven bedrijventerrein op korte termijn.
- Lange termijn reservering voor voldoende nieuwe bedrijventerreinen volgens vraag- en aanbodontwikkeling, zoals vastgelegd in het Regionaal Programma Werklocaties.
- Groei van het aantal arbeidsplaatsen in Winterswijk (registratie op basis van de provinciale werkgelegenheidsenquête)
- Het aantal toeristische overnachtingen groeit met gemiddeld 5% per jaar, van 750.000 in 2019 naar 1.000.000 in 2025 (registratie op basis van tweejaarlijks onderzoek door Achterhoek Toerisme).
- Geen toename van het aantal vierkante meters leegstand in het Winterswijkse winkelcentrum.
- Toename van het aantal bezoekers van het Winterswijkse winkelcentrum.

Financiële onderbouwing programma 2

Baten en lasten

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primitief 2022	Begroting2022	Wijz.prim.begr_2022
Baten			
2.1 Cultuur	25	25	0
2.2 Sport	665	666	0
2.3 Inkomen en participatie	16.785	16.785	0
2.4 Educatie	556	556	0
2.5 Economie & Lobby	117	117	0
Totaal Baten	18.148	18.149	0
Lasten			
2.0 Doorbelaste bedrijfsvoering en kapitaallasten	3.589	3.574	-15
2.1 Cultuur	2.878	3.035	157
2.2 Sport	1.756	1.764	9
2.3 Inkomen en participatie	21.391	21.742	351
2.4 Educatie	1.067	1.091	25
2.5 Economie & Lobby	67	607	540
Totaal Lasten	30.748	31.814	1.066
Onttrekkingen			
2.1 Cultuur	0	0	0
2.4 Educatie	0	0	0
2.5 Economie & Lobby	0	450	450
Totaal Onttrekkingen	0	450	450
Storting			
2.2 Sport	25	25	0
Gerealiseerd resultaat	-12.625	-13.240	-616

Doorbelaste bedrijfsvoerings- en kapitaallasten

Voor een toelichting op de verschillen verwijzen wij u naar programma 4, Bestuurlijk Winterswijk. Daar lichten we de wijzigingen in de doorbelaste bedrijfsvoerings- en kapitaallasten in zijn totaliteit toe.

Cultuur en ontspanning

De verhoging van de lasten met € 191.000 wordt grotendeels als volgt verklaard:

- Verhogen subsidie zwembad Jaspers € 7.000 N

- Verhogen subsidie De Storm	€ 13.000 N
- Verhogen subsidie boogiewoogie	€ 16.000 N
- Verhogen subsidie bibliotheek	€ 21.000 N
- Verhogen budget lokale omroep	€ 21.000 N
- Budget uitvoeren museumvisie	€ 25.000 N
- Verhogen budget Vereniging Het Museum	€ 25.000 N
- Verhogen budget uitvoering Erfgoednota	€ 15.000 N

De subsidies aan zwembad Jaspers, De Storm, Boogie Woogie en de bibliotheek zijn geïndexeerd. Daarnaast is de subsidie aan de bibliotheek structureel verhoogd met € 12.000, om het gratis jeugdlidmaatschap te realiseren.

Voor de realisatie van een streekomroep moet de bijdrage structureel worden verhoogd.

Voor de uitvoering van de museumvisie hebben wij incidenteel een bedrag van € 25.000 opgenomen.

De vorig jaar doorgevoerde bezuiniging bij Vereniging Het Museum wordt met een jaar uitgesteld, conform de gemaakte afspraken in het plan van aanpak voor het opstellen van de museumvisie.

In 2022 bestaat Nederland 450 jaar en worden diverse activiteiten georganiseerd. Daarom verhogen we het budget voor de uitvoering van de Erfgoednota incidenteel met € 15.000.

Cluster Economie

Wij hebben een incidenteel budget van € 450.000 opgenomen voor het Crisis- en herstelplan 2.0. Hiermee zijn de hogere lasten van € 540.000 grotendeels verklaard. Deze lasten worden gedekt uit de algemene reserve.

Inkomen en burgerparticipatie

Het verschil van € 331.000 wordt als volgt verklaard:

- Terugdraaien bezuiniging ziektekostenverzekering	€ 101.000 N
- Ingroeimodel gewijzigde verdeelsleutel werkleerbedrijf	€ 160.000 N
- Verhoging uitvoeringskosten werkleerbedrijf	€ 70.000 N

Besloten is om de ingeboekte bezuiniging op de collectieve ziektekostenverzekering terug te draaien.

Met de buurgemeenten is een nieuwe verdeelsleutel overeengekomen, om de uitvoeringskosten van het nieuwe werkleerbedrijf Fijnder te verdelen. Hierbij is de afspraak gemaakt dat het eerste jaar als een 'ingroeijaar' moet worden gezien. De uitvoeringskosten van het werkleerbedrijf zijn structureel verhoogd door de doorgevoerde indexering.

Kredieten

Bedragen x €1.000

Kredieten	Primitief 2022	Begroting 2022	Wijz.prim.begr_2022
Baten			
2.1 Cultuur	54	54	0
Lasten			
2.1 Cultuur	1.620	1.620	-1.620
2.2 Sport	1.815	1.815	-184
2.4 Educatie	0	0	200
2.5 Economie & Lobby	375	375	-375
Totaal Lasten	3.810	3.810	-1.979
Gerealiseerd resultaat	-3.756	-3.756	1.979

Cultuur en ontspanning

Het voordeel van € 1.804.000 wordt grotendeels verklaard door het van 2022 naar 2023 verschoven krediet van € 1.620.000 voor de verlegging van de Steengroeveweg, en door de € 363.000 voor de vervanging van de kunstgrastoplaag van voetbalvereniging Trias (fase II). Verder is er een krediet opgenomen van € 140.000 voor de verduurzaming van gymlokaal Bargerpaske.

Verleggen Steengroeveweg € 1.620.000

Dit betreft het deel van de verlegging van de Steengroeveweg voor Silbelco (€ 1.210.000) en het deel voor Stichting Terra Temporalis (€ 410.000).

De vertraging van de verlegging voor Sibelco, is het gevolg van de vertraging van de plannen, omdat een grondeigenaar niet meewerkt aan de grondverkoop. Het is daardoor momenteel nog onduidelijk wanneer de wegverlegging plaatsvindt.

Het deel van het verleggen van de Steengroeveweg voor Stichting Terra Temporalis is vertraagd, omdat de formele bestemmingsplanprocedure van het bezoekerscentrum pas is gestart in september 2021. De vervolplanning is dat het bestemmingsplan van het bezoekerscentrum in 2022 wordt vastgesteld, waarna de omgevingsvergunning wordt aangevraagd. De realisatie van het bezoekerscentrum vindt op zijn vroegst in 2023 plaats.

Vervanging kunstgrastoplaag van voetbalvereniging Trias (fase II).

Dit vloeit voort uit het meerjarige investeringsplan kunst- en natuurgrasvelden 2022-2031, waarbij deze vervanging in 2022 is gepland.

Verduurzaming gymlokaal Bargerpaske

De gemeente heeft een aantal duurzaamheidsdoelstellingen voor haar gemeentelijk vastgoed. In navolging van het verduurzamen van de binnensportaccommodatie 'Stegeman' is nu de gymzaal Bargerpaske aan de beurt. Een deel van deze kosten kan worden gedekt uit de meerjarige onderhoudsplanning (MJOP).

De bouwkundige en verduurzamingsmaatregelen (totaal € 140.000) zijn echter niet structureel in de MJOP opgenomen.

Economie

Het voordeel van € 375.000 betreft de verschuiving van het restantkrediet van het project Dennenoord. Door de langdurige pogingen van de gemeente om alsnog minnelijke verwervingsafspraken te maken met de overblijvende ondernemers voor Dennenoord, is de planning van de bestemmingsplanprocedure opgeschoven. De uitvoering van de reconstructie en revitalisering van Dennenoord, met de bijbehorende kredieten, schuift daarom door naar 2023.

Educatie

In 2021 is het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) vastgesteld. Voor de uitvoering van het IHP hebben wij in 2022 een voorbereidingskrediet van € 200.000 opgenomen.

